

Drukowanie 3D narządów – fikcja czy rzeczywistość?

Dr hab.med. Michał Wszola

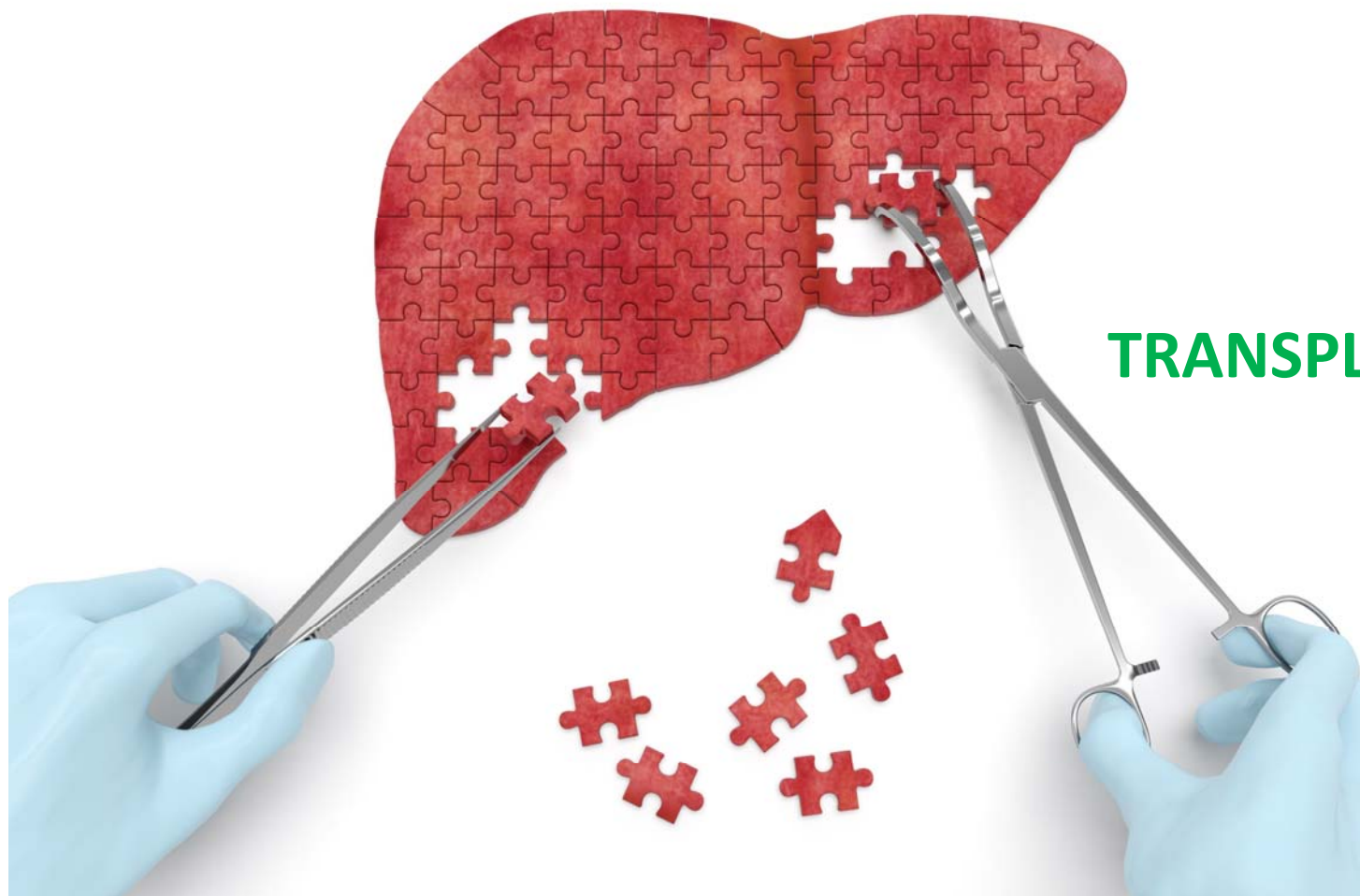
specjalista chirurgii ogólnej i medycyny transplantacyjnej

Przewodniczący Rady Konsorcjum BIONIC

Fundacja Badań i Rozwoju Nauki

Dyrektor Medyczny MediSpace Sp. z o.o.

Dlaczego poszukujemy możliwości produkcji narządów??

TRANSPLANTOLOGIA

Transplantologia - historia

Pierwsze udane przeszczepienie
nerki u monozygotycznych
bliźniąt

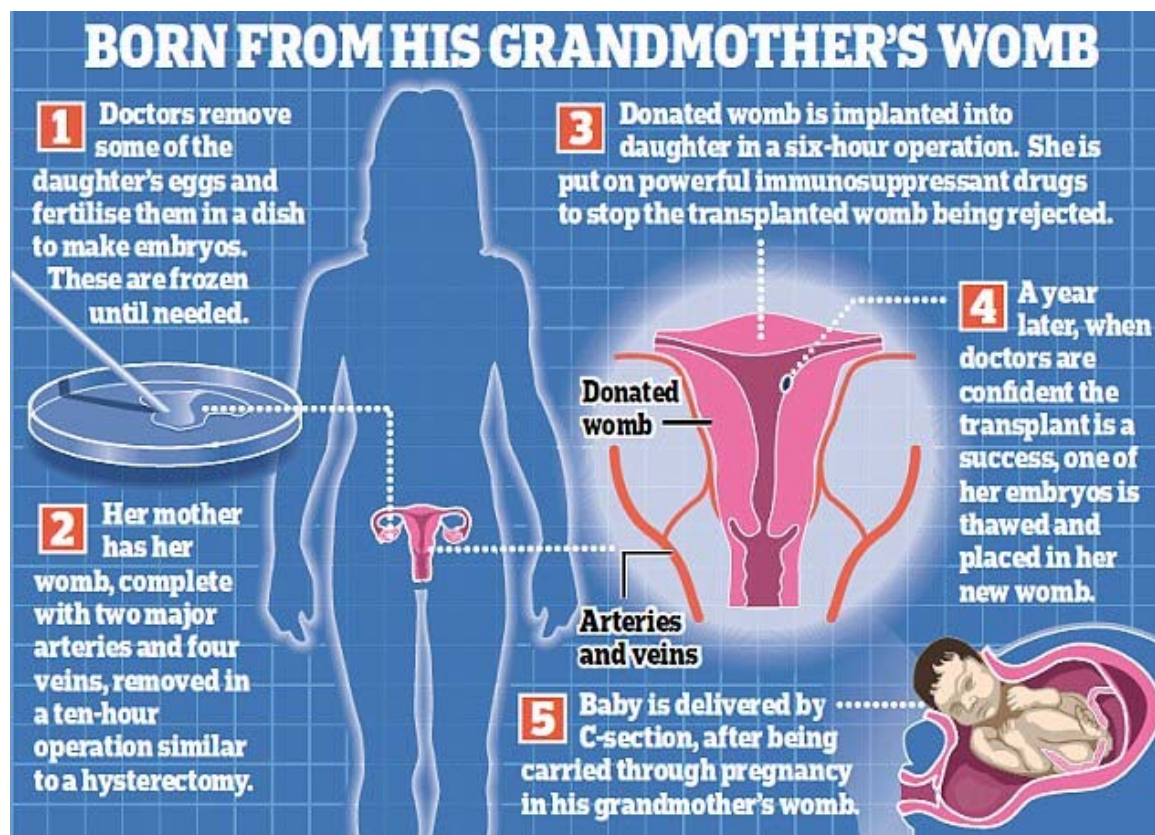
Boston, 1954

Transplantologia – ciągły rozwój

Vincent – pierwsze dziecko urodzone z przeszczepionej macicy -2014

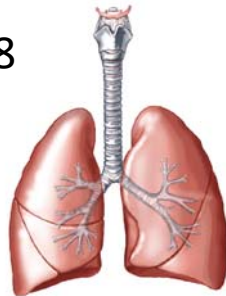
<http://www.dailymail.co.uk/health/article-2858306/Greatest-gift-mum-daughter-UK-doctor-hails-world-mother-s-womb-transplanted-daughter-birth.html>

Transplantologia - dziś

Dane: www.poltransplant.org.pl

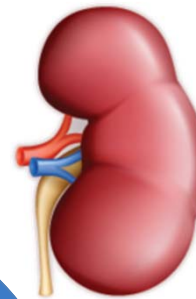
Płuco - 18

Zaawansowana
POCHP – 400 000

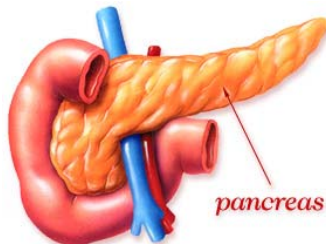

Nerki – 1064

Liczba chorych
dializowanych – 20 000

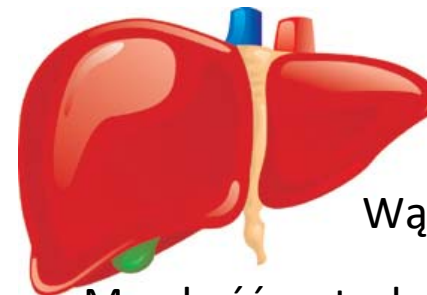

Polska
1531
narządów
2014 rok

Wątroba – 336

Marskość wątroby – 1 000 000

Trzustki/wyspy trzustkowe – 37

Cukrzyca typu I – 200 000

Serce – 76

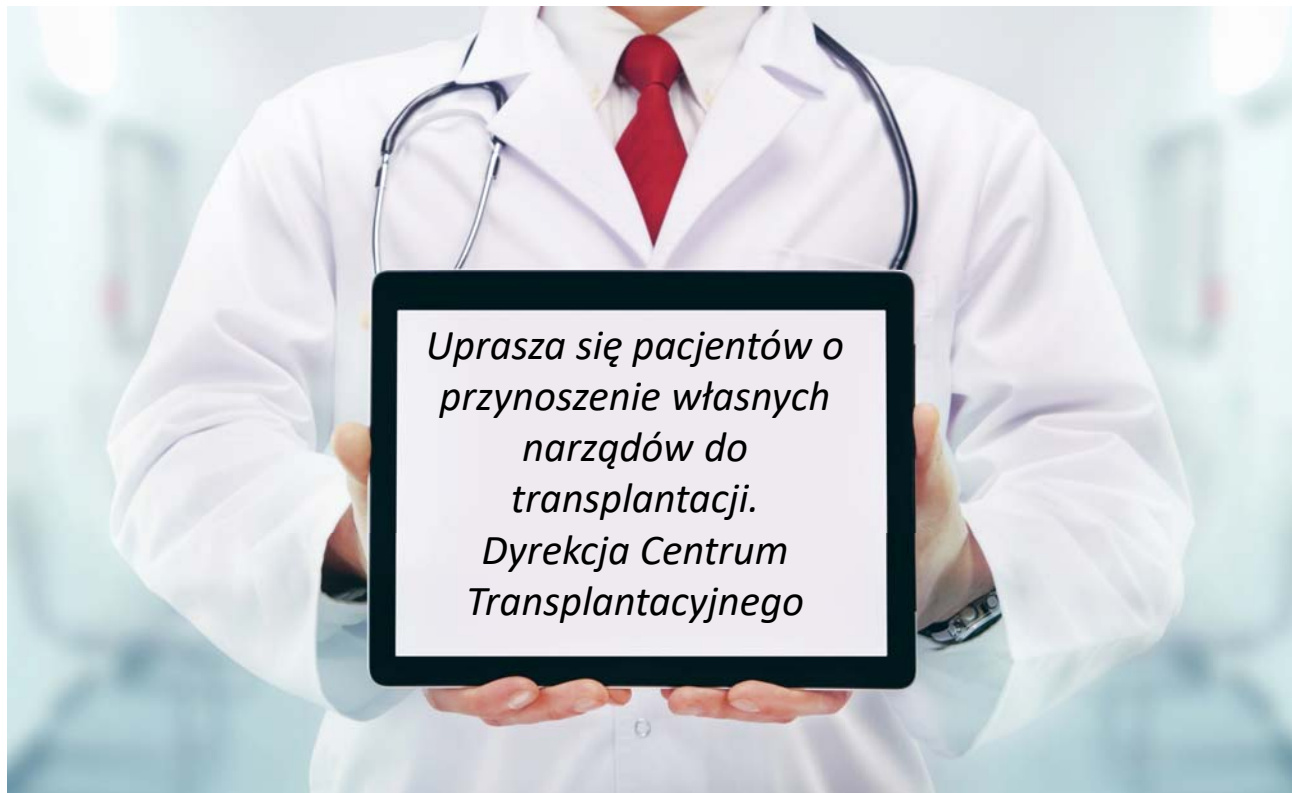
Niewydolność serca – 1 000 000

Dane o Tx- Biuletyn Poltransplant

Transplantologia - przyczyny

DLACZEGO TAK MAŁO ???

Poszukiwanie rozwiązania

ŚWIĘTY GRAAL TRANSPLANTOLOGII...

<http://www.polon360.com/swiety-graal-kielich-jezusa-chrystusa.aspx>

- ✧ Dostępne “od ręki”
- ✧ Dobrane dla pacjenta (*medycyna spersonalizowana*)
- ✧ Bez immunosupresji
- ✧ Bez odrzucania

...DLA KAŻDEGO ORGANU INNY

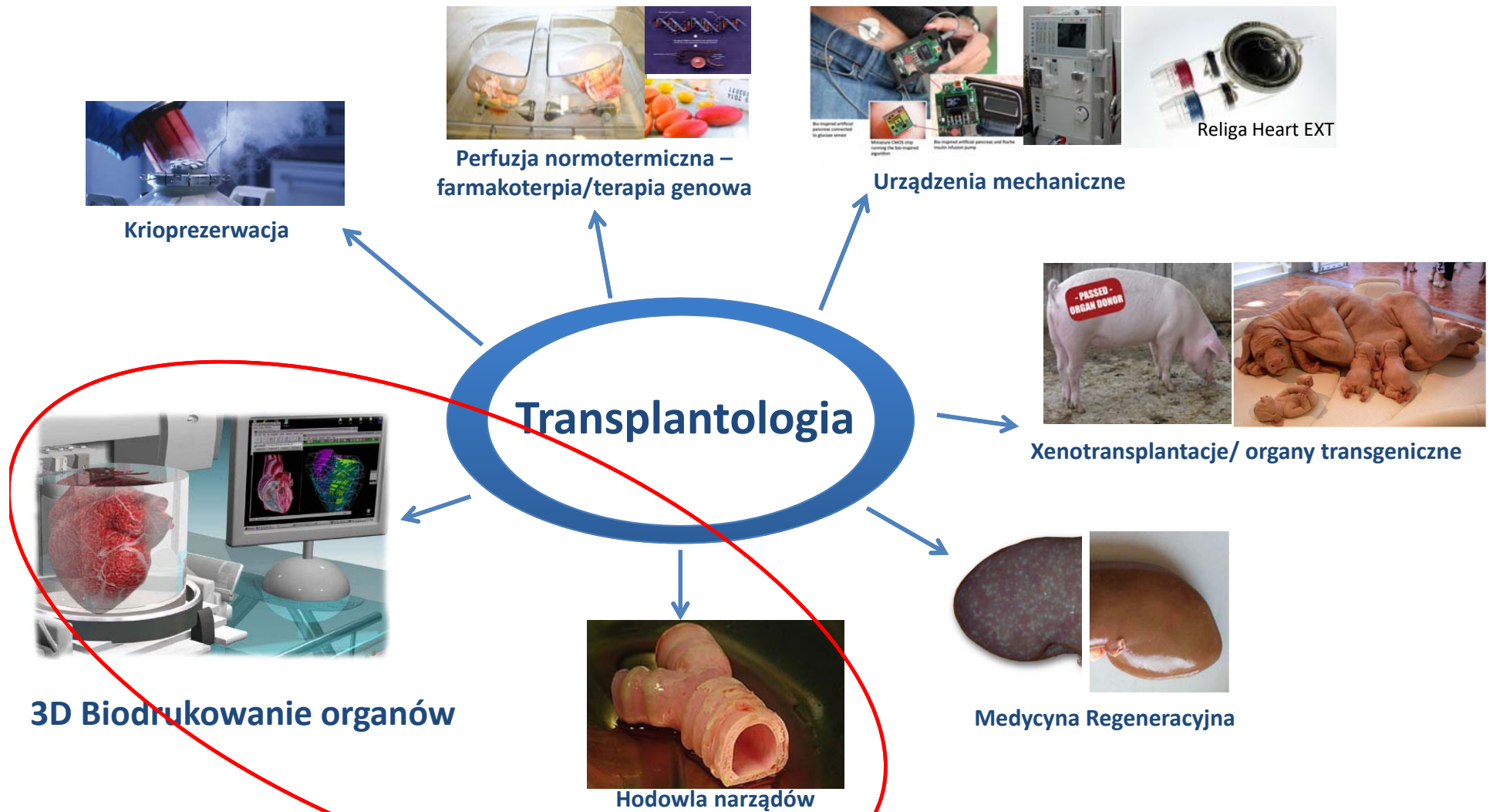
Przyszłość Transplantologii

**Transplantologia w obecnej
formie nie rozwiąże
problemów niedoboru
narządów**

Możliwe kierunki rozwoju

BIOdrukowanie narządów

Cell and Organ Printing 1: Protein and Cell Printers

W. CRIS WILSON, JR. AND THOMAS BOLAND*

Department of Bioengineering, Clemson University, Clemson, South Carolina

THE ANATOMICAL RECORD PART A 272A:491–496 (2003)

WILSON AND BOLAND

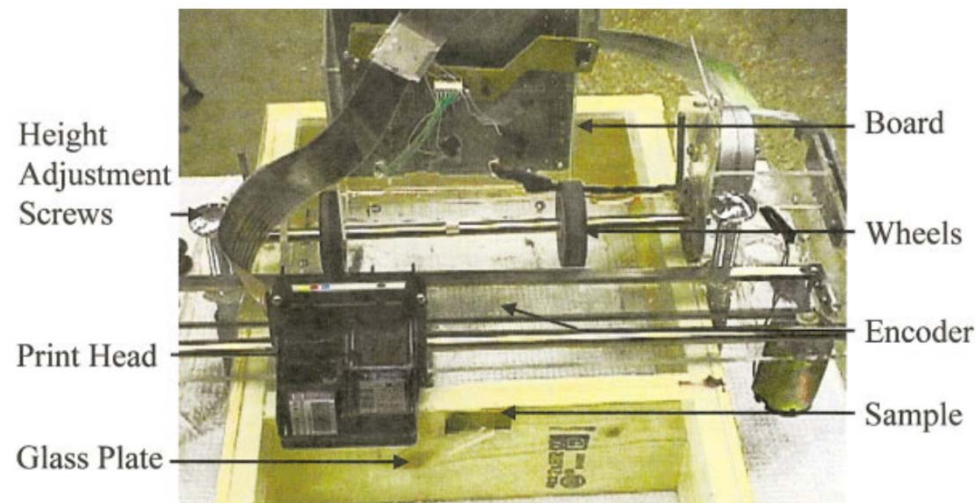
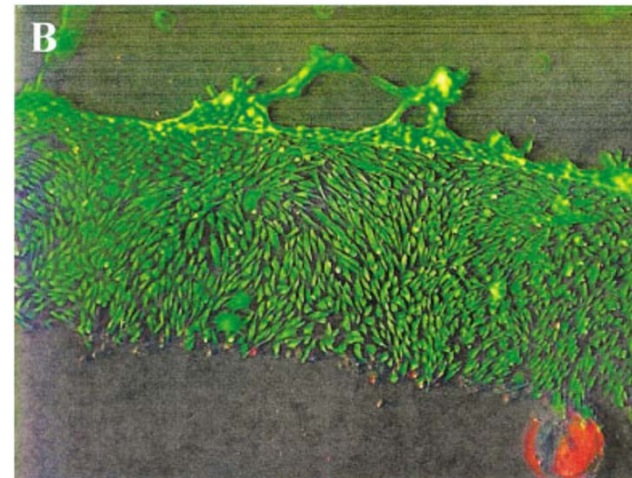

Fig. 1. Photograph of the inside of the protein printer, showing the print board, wheels, encoder, print head, and adjustable base. [Color figure can be viewed in the online issue, which is available at www.interscience.wiley.com.]

BIOdrukowanie narządów

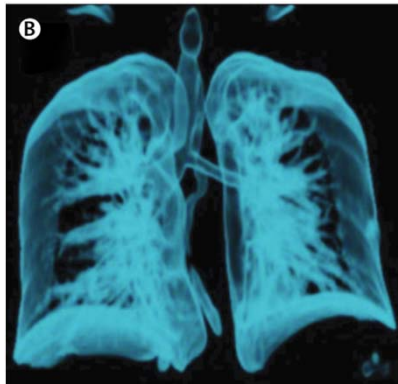

Pęcherz moczowy 2006

Atala et al. Wake Forest University

Tchawica 2009

The first tissue-engineered airway transplantation: 5-year follow-up results

Lancet 2014; 383: 238-44

Alessandro Gonfotti, Massimo O Jaus, Daniel Barale, Silvia Baiguera, Camilla Comin, Federico Lavorini, Giovanni Fontana, Oriol Sibila, Giovanni Rombolà, Philipp Jungebluth, Paolo Macchiarini

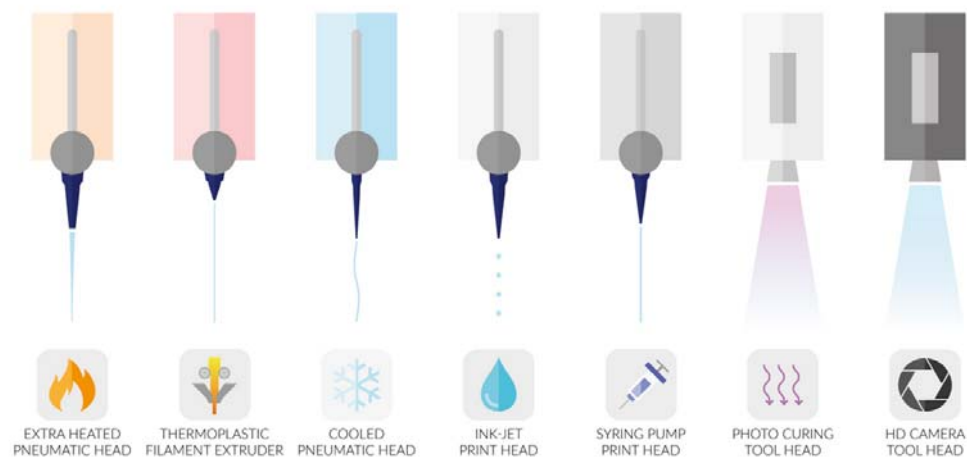
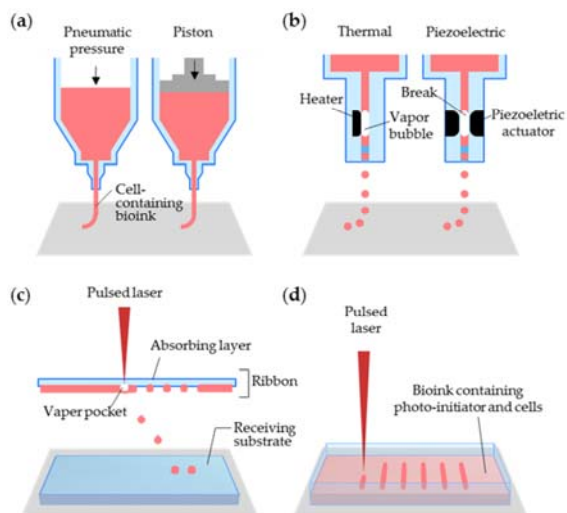
BIOdrukowanie narządów

Dlaczego nie poszliśmy dalej???

BIOdrukarki 3D –cechy istniejących urządzeń

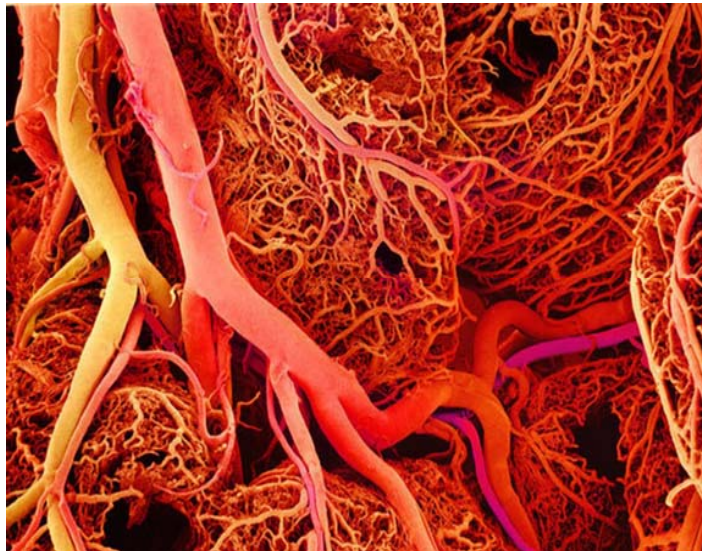

- (a) micro-extrusion
- (b) inkjet
- (c) laser-assisted printing
- (d) stereolithographic printing

Jang, J.; Yi, H.-G.; Cho, D.-W. 3D printed tissue models: Present and future. *ACS Biomater. Sci. Eng.* **2016**, 2, 1722–1731. [[Google Scholar](#)] [[CrossRef](#)]

Vascularization.

Major challenge in tissue engineering

Do it is possible to create a vascular network that allows the **entire organ to function** ?

There is no confirmed information that someone did it.

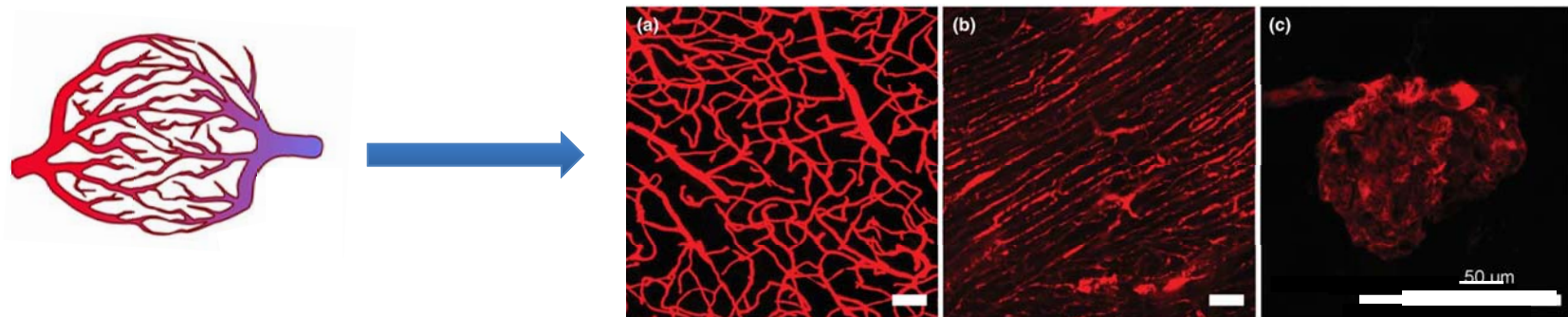
We receive information about positive attempts to produce a **small section of a vessel** using 3D printing technology

BIOdrukowanie narządów - problemy

- ✧ Trudności w biodrukowaniu z odpowiednią rozdzielczością (50 – 100 μm)
- ✧ Trudności w drukowaniu wielopłaszczyznowym (*przeważnie około 15-20 warstw*)

Trudności z wydrukowaniem naczyń włosowatych

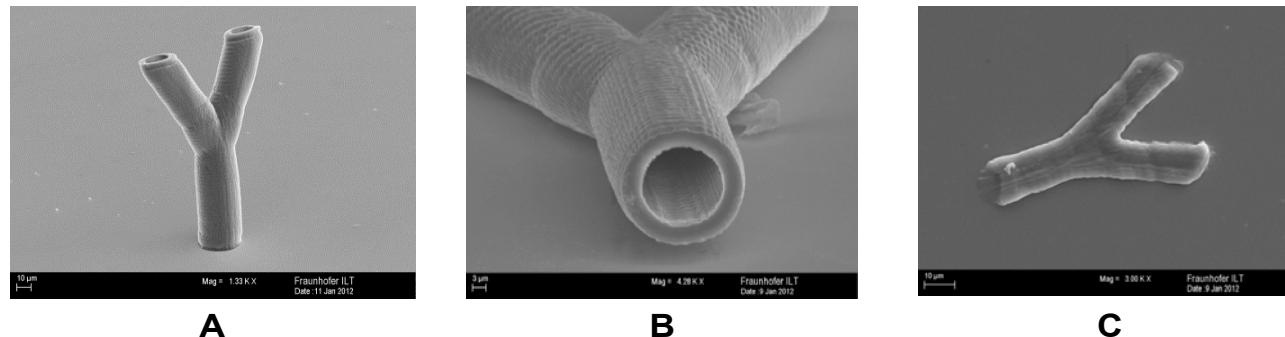

BIOdrukowanie narządów

Soft Polymers for Building up Small and Smallest Blood Supplying Systems by Stereolithography

Wolfdietrich Meyer ^{1,*}, Sascha Engelhardt ², Esther Novosel ³, Burkhard Elling ¹,
Michael Wegener ¹ and Hartmut Krüger ¹ *J. Funct. Biomater.* 2012, 3, 257-268

Figure 8. Scanning electron micrographs of branched tubular structure, generated by two-photon polymerization of PTHF-PA 1. The height of the tubular structures is approximately 160 μm (**A**); where the inner diameter and wall thickness is approximately 18 μm and 3 μm (**B**); for smaller wall thicknesses of about 1 μm the tubular structure collapses, due to the elasticity of the material (**C**).

Multifotonowa polimeryzacja.....bez komórek..

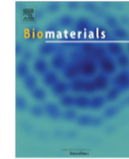
BIOdrukowanie narządów - naczynia

Contents lists available at ScienceDirect

Biomaterials

journal homepage: www.elsevier.com/locate/biomaterials

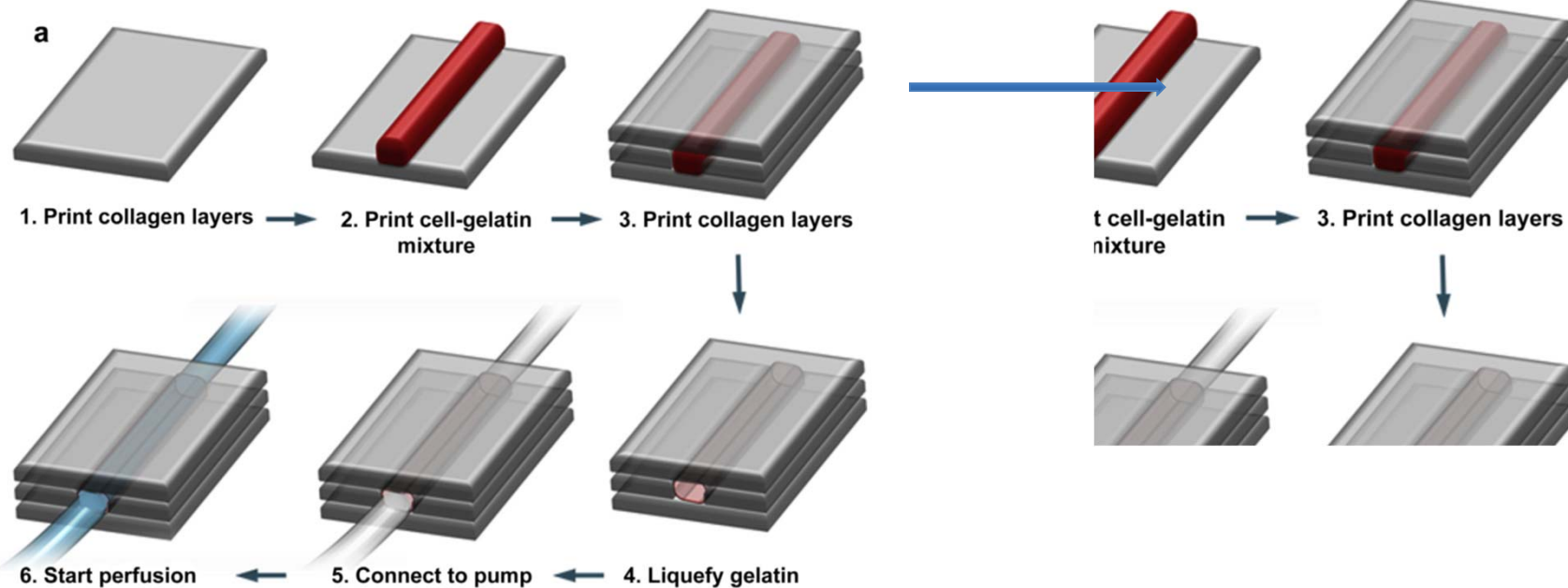

Biomaterials 35 (2014) 8092–8102

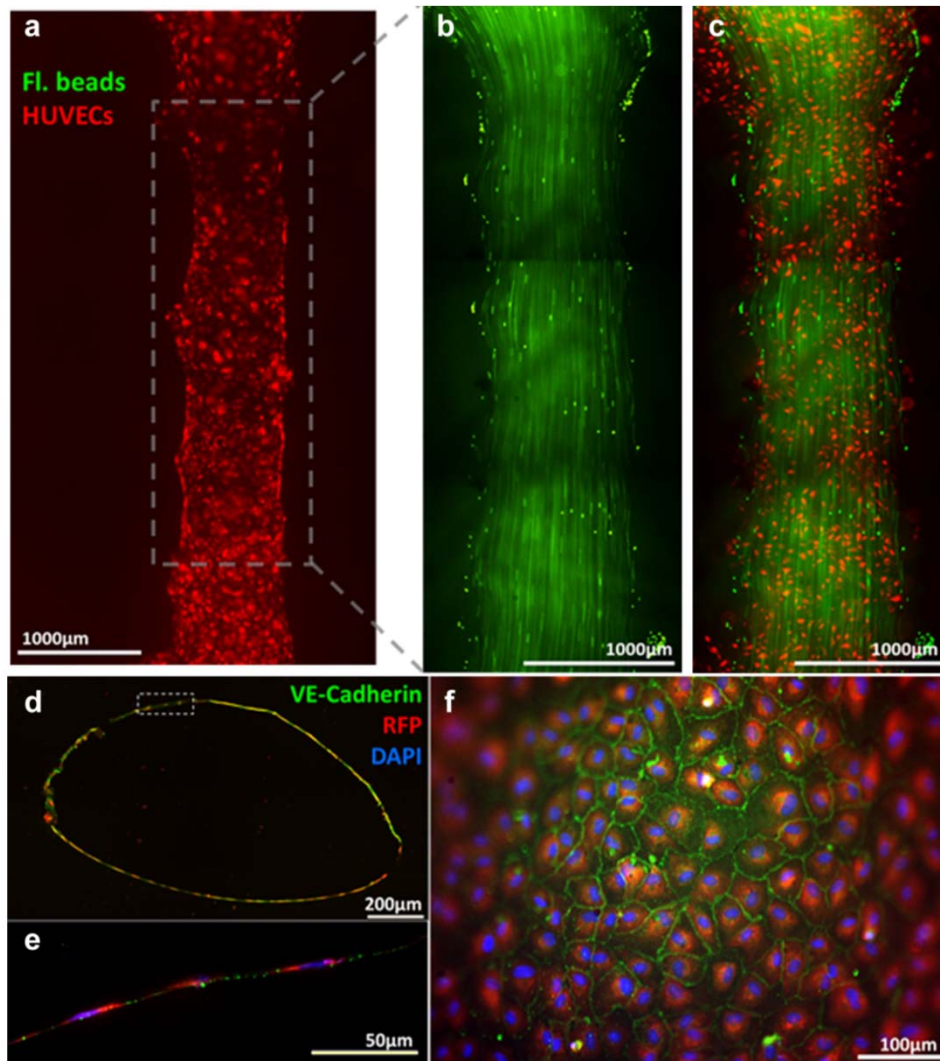
Creating perfused functional vascular channels using 3D bio-printing technology

Vivian K. Lee ^{a,b}, Diana Y. Kim ^{a,b}, Haygan Ngo ^{a,b}, Young Lee ^c, Lan Seo ^d,
Seung-Schik Yoo ^e, Peter A. Vincent ^f, Guohao Dai ^{a,b,*}

BIOdrukowanie narządów - naczynia

HUAVEC – human umbilical vein endothelial cells

In this study, we developed a functional *in vitro* vascular channel with perfused open lumen, the entire surface of which is fully covered with ECs, presenting barrier function for both plasma protein and dextran molecule. The fluidic vascular channel was capable to support the viability of tissue up to 5 mm in distance with 5 million cells/mL density under the physiological perfusion

Funkcjonalne naczynia mogące transportować białka osoczowe

Grubość 0,5 mm

BIOdrukowanie narządów - naczynia

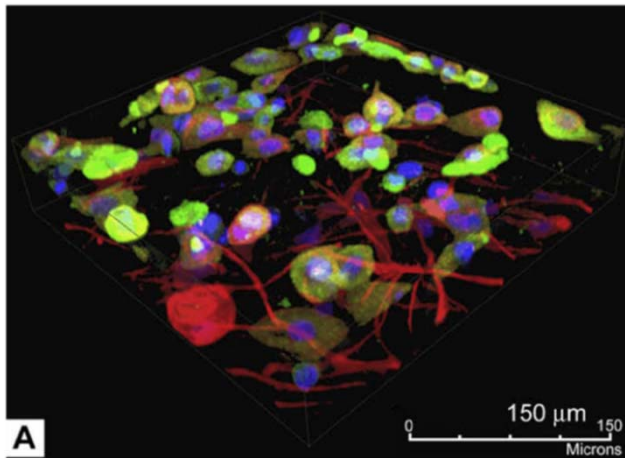
Annals of Biomedical Engineering, Vol. 45, No. 1, January 2017 (© 2016) pp. 115–131
DOI: 10.1007/s10439-016-1613-7

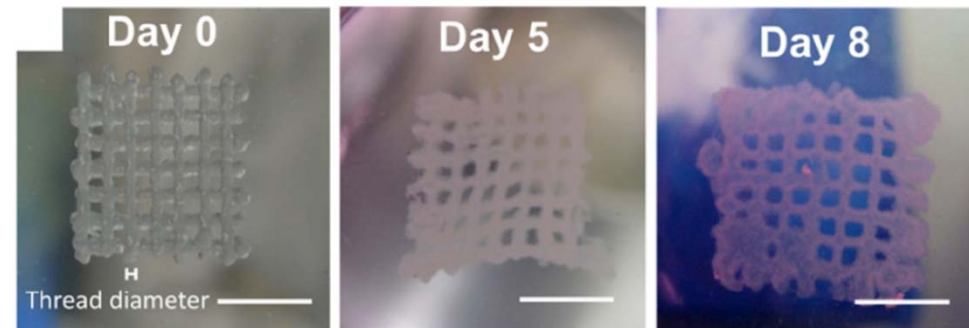
Additive Manufacturing of Biomaterials, Tissues, and Organs

Printing of Three-Dimensional Tissue Analogs for Regenerative Medicine

VIVIAN K. LEE^{1,2} and GUOHAO DAI^{1,2}

(a)

(b)

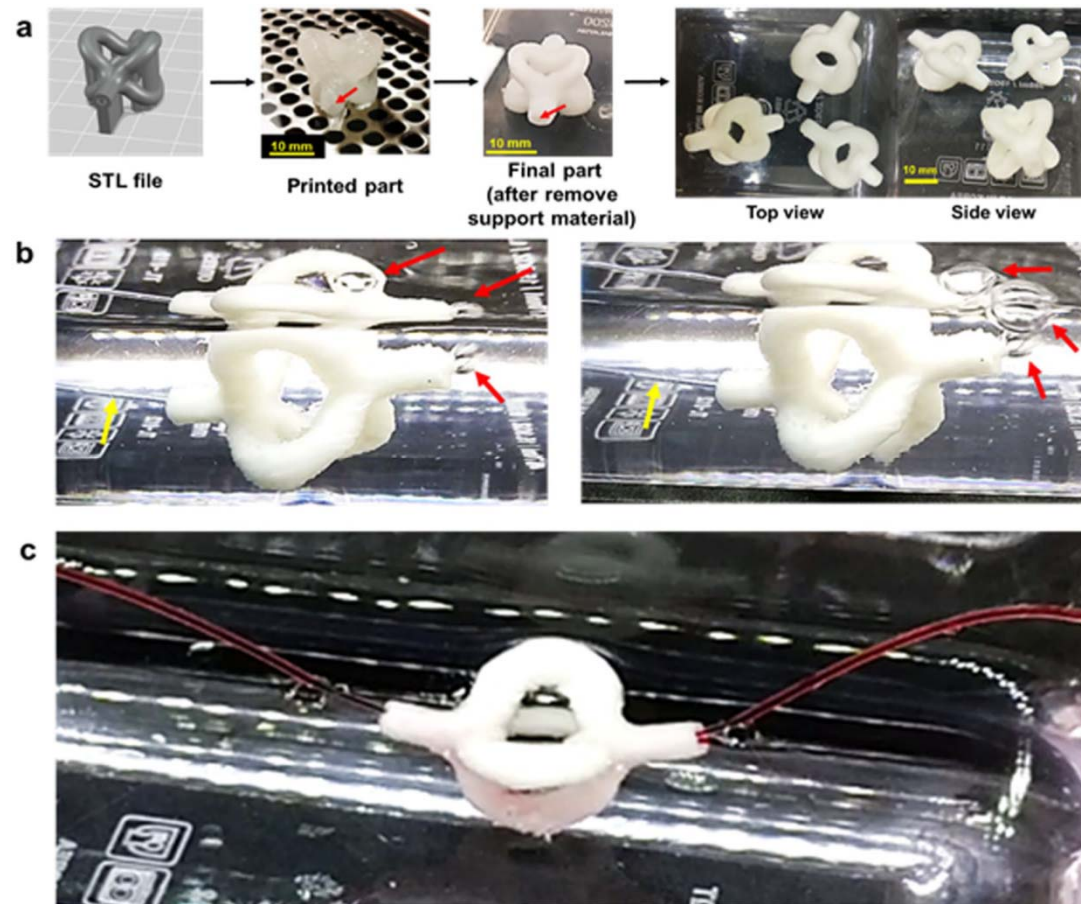

BIOdrukowanie narządów - naczynia

A highly printable and biocompatible hydrogel composite for direct printing of soft and perfusable vasculature-like structures

Ratima Suntornnond, Edgar Yong Sheng Tan, Jia An & Chee Kai Chua

SCIENTIFIC REPORTS | 7: 16902 | DOI:10.1038/s41598-017-17198-0

<https://www.youtube.com/watch?v=aZ5iGSNirmA>

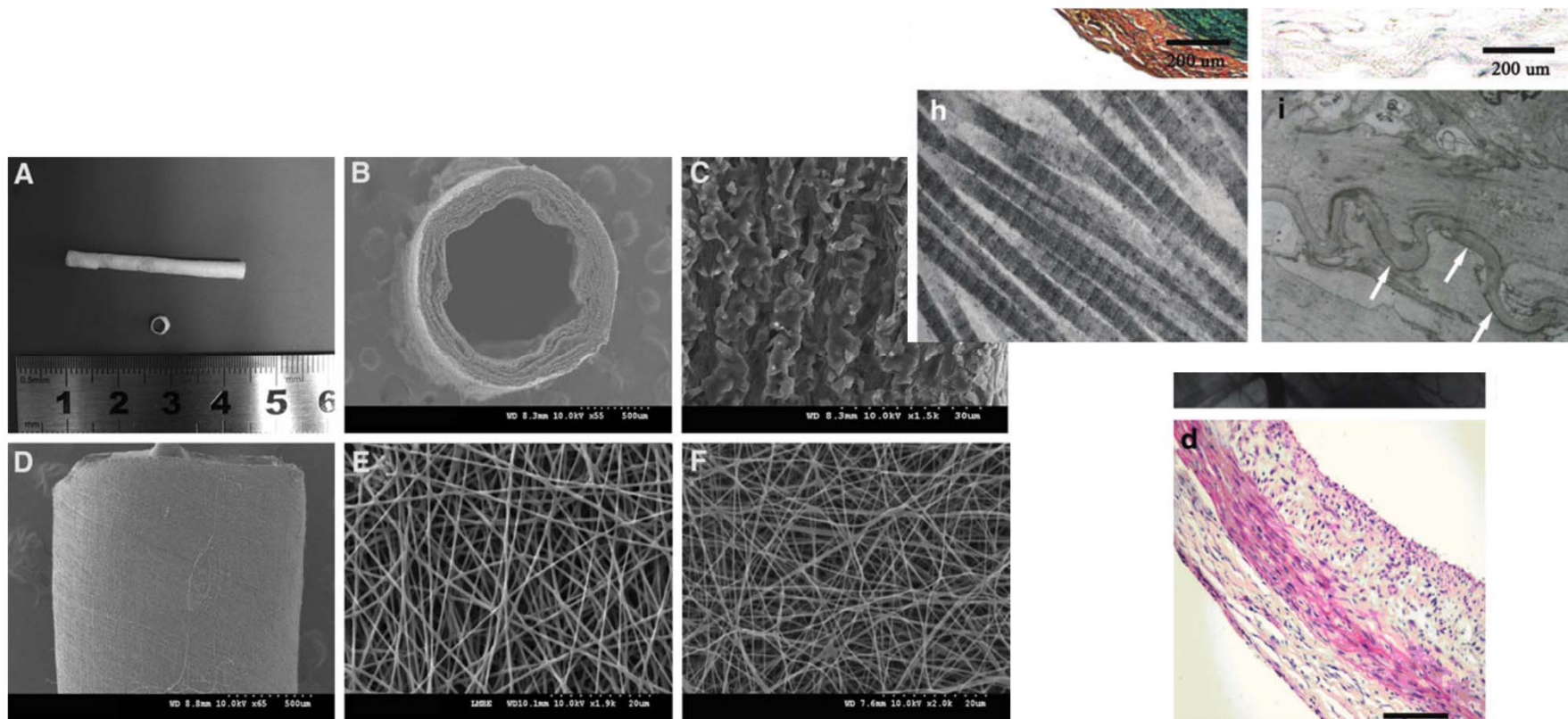
ScienceVio

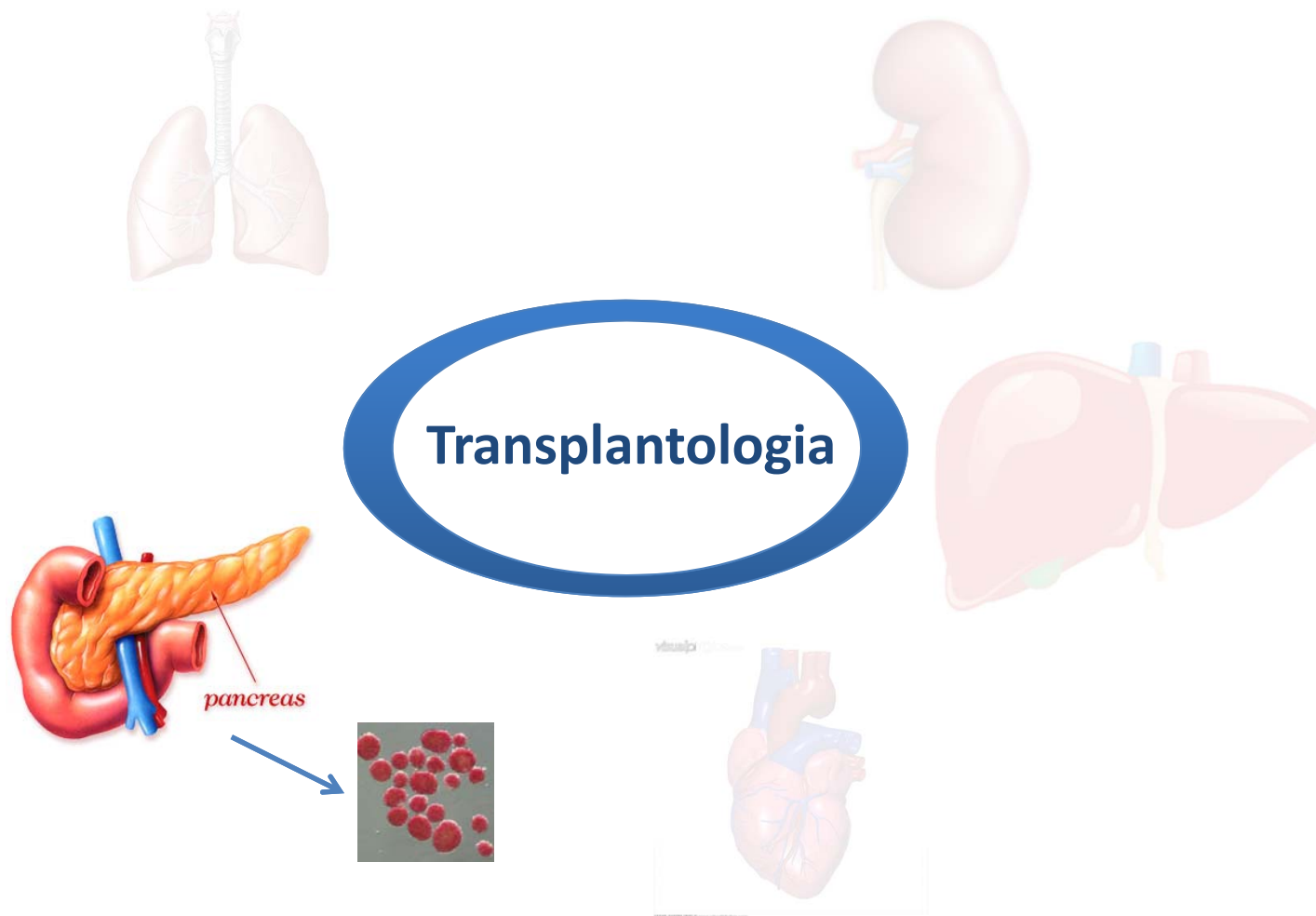
BIOdrukowanie narządów - naczynia

Development and *In Vivo* Evaluation of Small-Diameter Vascular Grafts Engineered by Outgrowth Endothelial Cells and Electrospun Chitosan/Poly(ϵ -Caprolactone) Nanofibrous Scaffolds

TISSUE ENGINEERING: Part A
Volume 20, Numbers 1 and 2, 2014
© Mary Ann Liebert, Inc.
DOI: 10.1089/ten.tea.2013.0020

Transplantologia

Estimated number of people with diabetes worldwide and per region in 2015 and 2040 (20-79 years)

North America and Caribbean

2015 **44.3 million**

2040 **60.5 million**

Europe

2015 **59.8 million**

2040 **71.1 million**

Middle East and North Africa

2015 **35.4 million**

2040 **72.1 million**

Western Pacific

2015 **153.2 million**

2040 **214.8 million**

South and Central America

2015 **29.6 million**

2040 **48.8 million**

Africa

2015 **14.2 million**

2040 **34.2 million**

South East Asia

2015 **78.3 million**

2040 **140.2 million**

World

2015 **415 million**

2040 **642 million**

Cukrzyca w liczbach

Adults who died from diabetes, HIV/AIDS, tuberculosis, and malaria

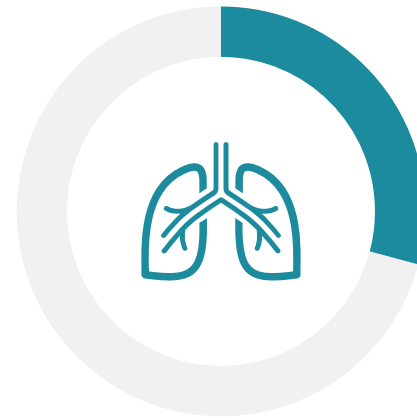
5.0 million

from diabetes
2015
IDF

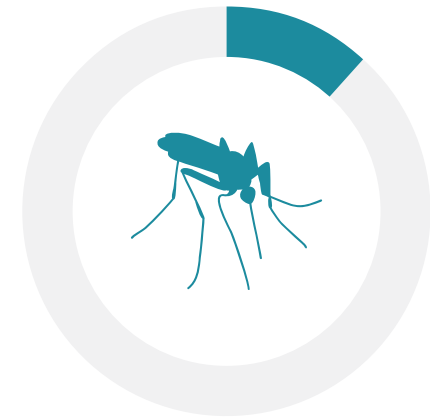
1.5 million

from HIV/AIDS
2013
WHO Global Health
Observatory Data
Repository 2013

1.5 million

from tuberculosis
2013
WHO Global Health
Observatory Data
Repository 2013

0.6 million

from malaria
2013
WHO Global Health
Observatory Data
Repository 2013

www.diabetesatlas.org

Konsorcjum BIONIC

Lider
Dr hab.med. Michał Wszola
Kierownik Projektu

STRATEGMED III

MediSpace Sp. Z o.o. – partner
biznesowy i technologiczny – mgr
Magdalena Kwiatkowska - CEO

Szpital Kliniczny Dzieciątka Jezus
Prof.dr hab.med. Artur Kwiatkowski

Warszawski Uniwersytet Medyczny
Prof.dr hab.med. Artur Kamiński

Politechnika Warszawska
Prof.dr hab. Wojciech
Świąszkowski

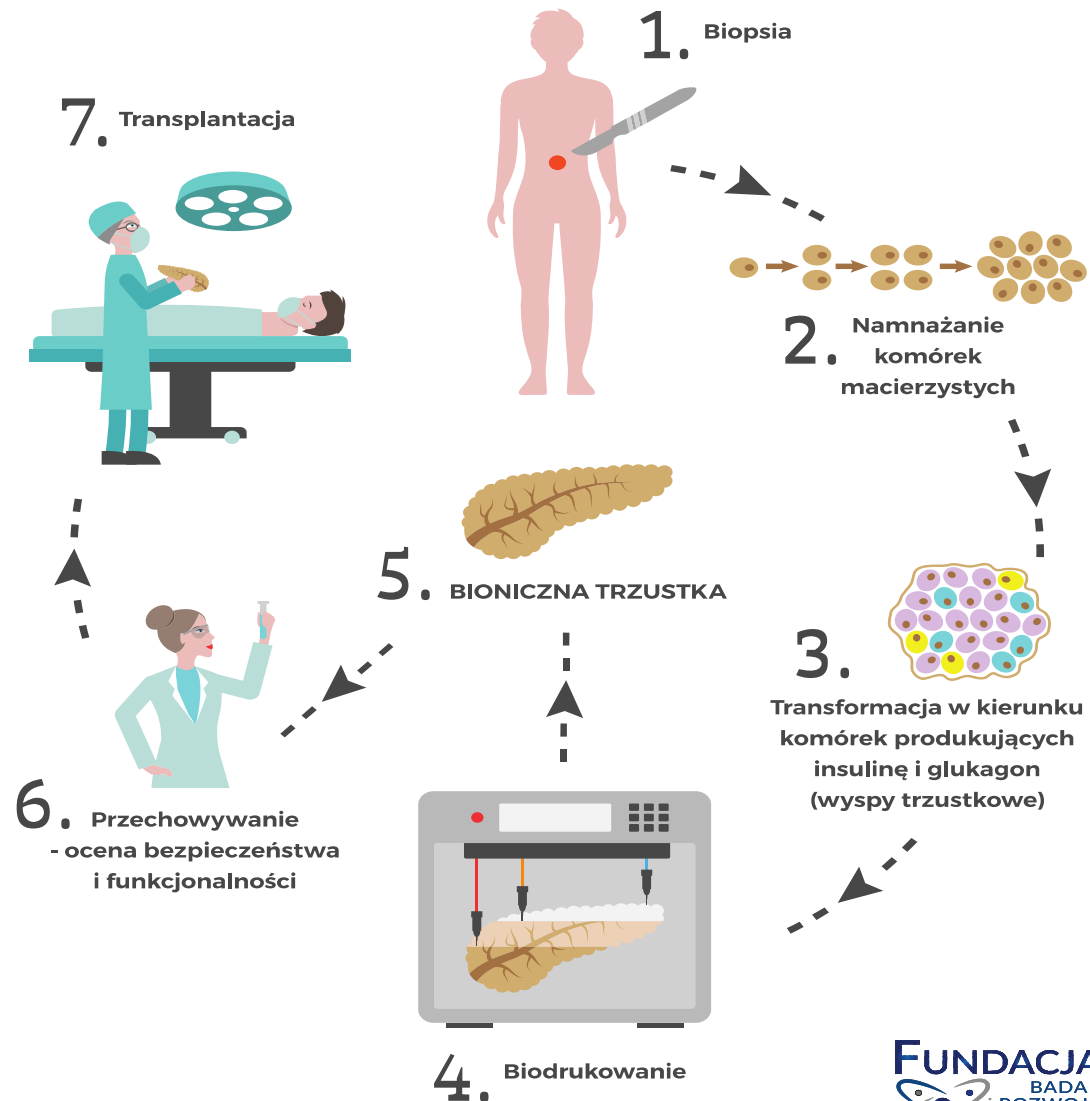
Instytut Biologii Doświadczalnej im.
M.Nenckiego
Prof.dr hab.med. Agnieszka Dobrzyń

instytut biologii doświadczalnej
im. M. Nenckiego PAN

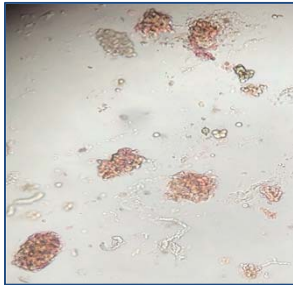
Bioniczna trzustka

Projekt zakłada biodrukowanie rusztowań 3D wraz z funkcjonalnymi naczyniami i wyspami trzustkowymi a w rezultacie stworzenie w pełni funkcjonalnej bionicznej trzustki, która nadawałaby się do transplantacji.

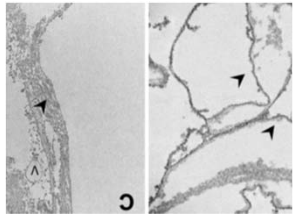

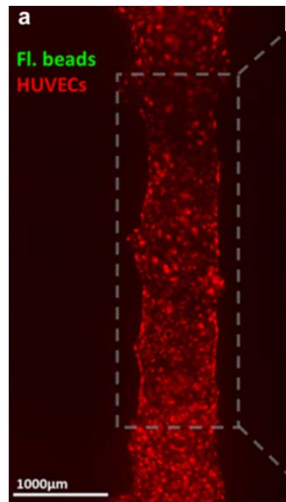
Drukowanie „trzustki” – kolejny krok

Wyspy trzustkowe lub komórki macierzyste produkujące insulinę jako składnik biotuszu

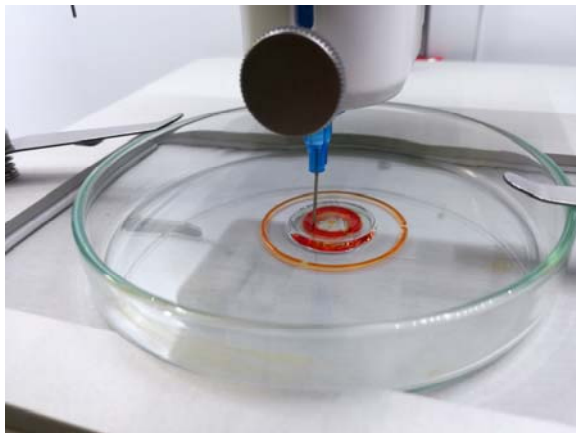
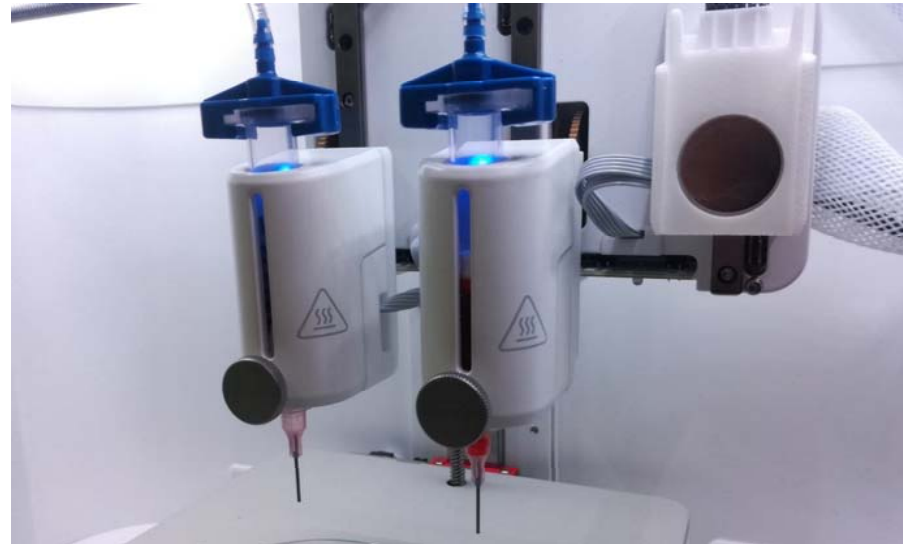
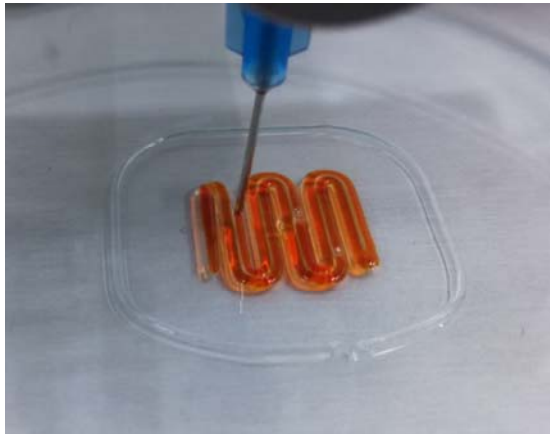

Odpowiednie właściwości biotuszu

Umiejętność drukowania naczyń

Do biodruku układu naczyń niezbędny jest biodrukarka o dwóch dyszach pracujących

Testowe wydruki w Fundacji

*Department of General and Transplantation Surgery
Tadeusz Orłowski Transplantation Institute
Medical University of Warsaw*

Foundation of Research and Science Development

Using human pancreatic islets as a bioink for 3D bioprinting for bioengineering an artificial pancreas-preliminary report.

Michał Wszola, Marco Constantini, Andrzej Berman, Joanna Idaszek, Łukasz Górski, Agata Ostaszewska, Marta Serwańska-Świetek, Agnieszka Perkowska-Ptasińska, Andrzej Chmura, Wojciech Świążkowski, Artur Kwiatkowski.

Department of General and Transplantation Surgery, Warsaw Medical University, Poland

Division of Material Engineering, Warsaw University of Technology, Poland

Department of Nephrology and Transplantology, Warsaw Medical University, Poland

Foundation of Research and Science Development

Materials and Methods

Islets:

- ✧ Human islets discarded from transplantation (1x)
- ✧ Rat islets (12x)

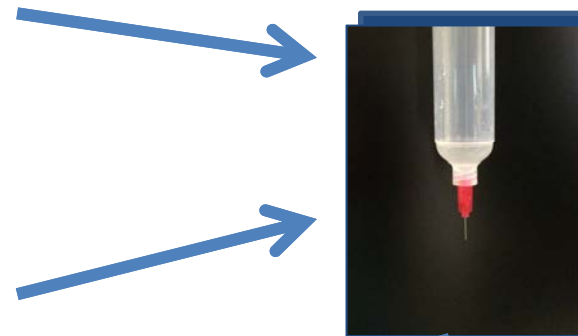
Medium:

- ✧ 6% gelatin-methacrylamide

and/or

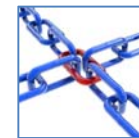
- ✧ 4% Alginate solution

Rapid prototyping

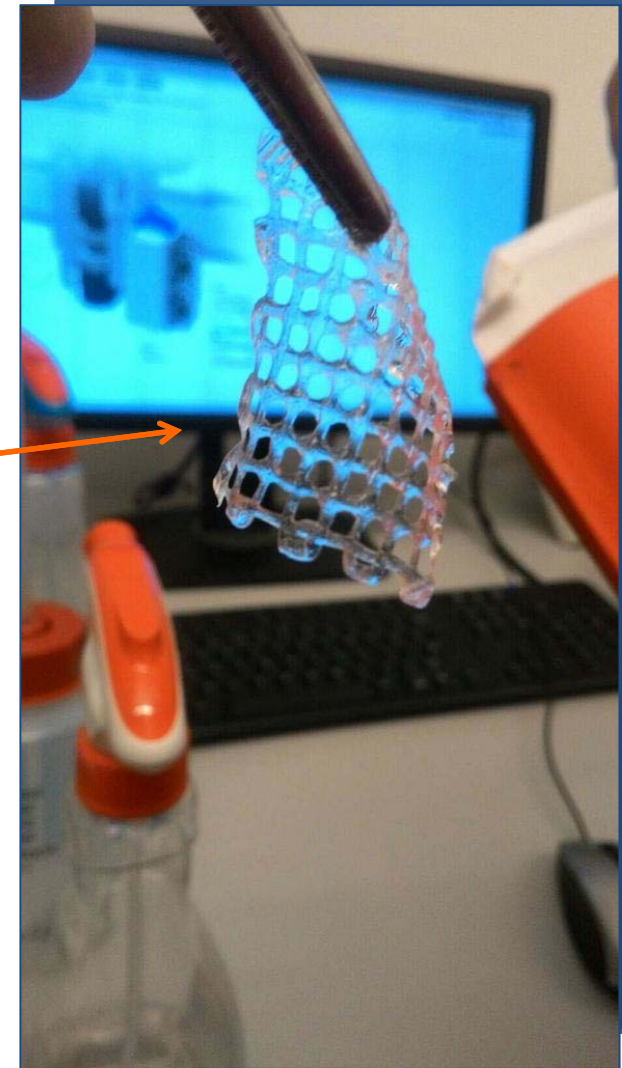
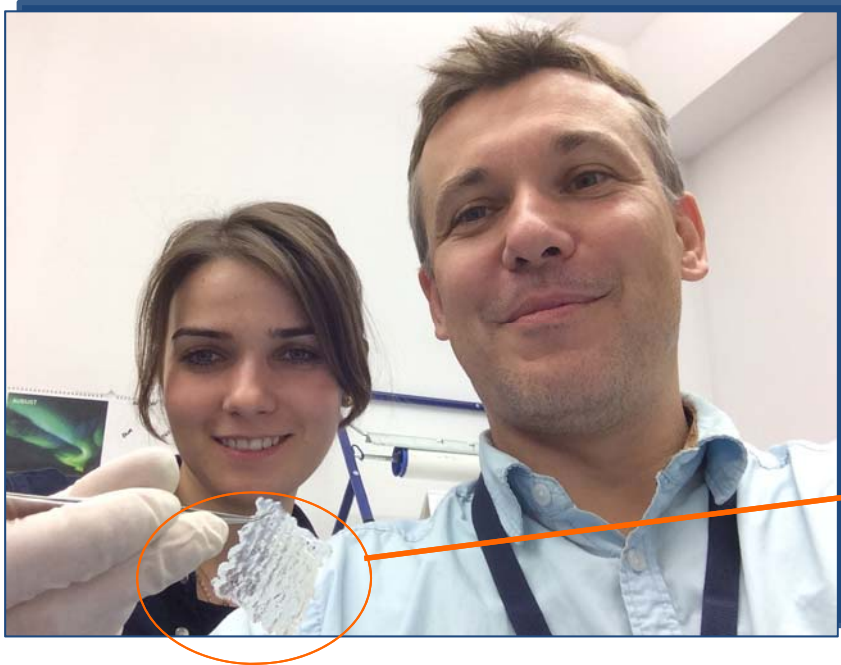
Crosslinking:

- ✧ CaCl_2
- ✧ UV light

Pancreatic sheets:

Results – Rapid prototyping

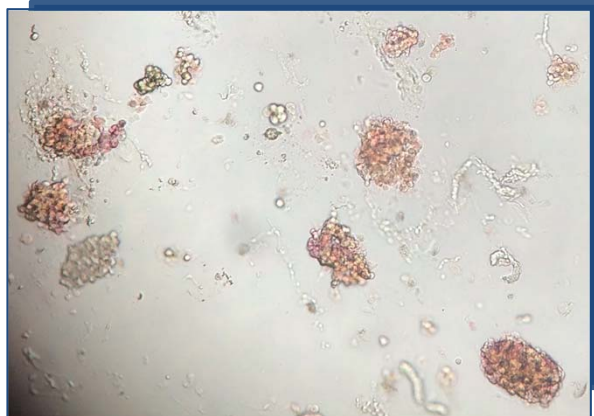

Pancreatic sheets:

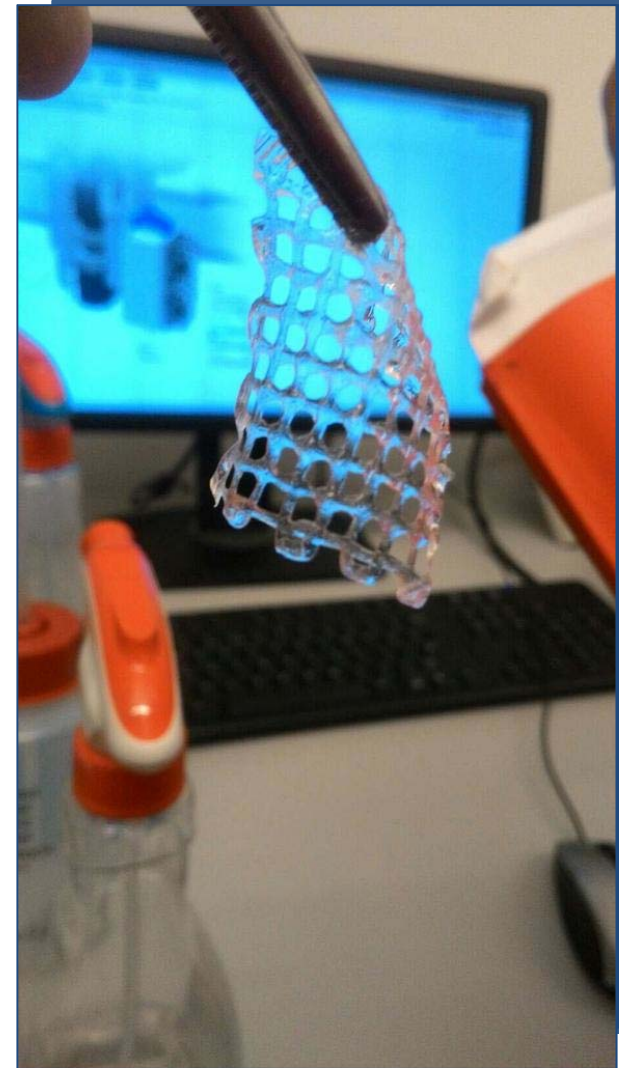
- ✧ We were able to 3D-bioprint scaffolds with pancreatic islets.

Conclusion

Bioprinted **islets survive** process of **bioprinting** and might be used as a bioink.

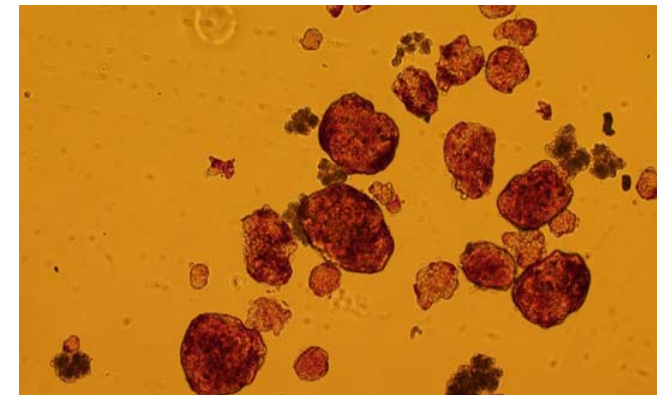
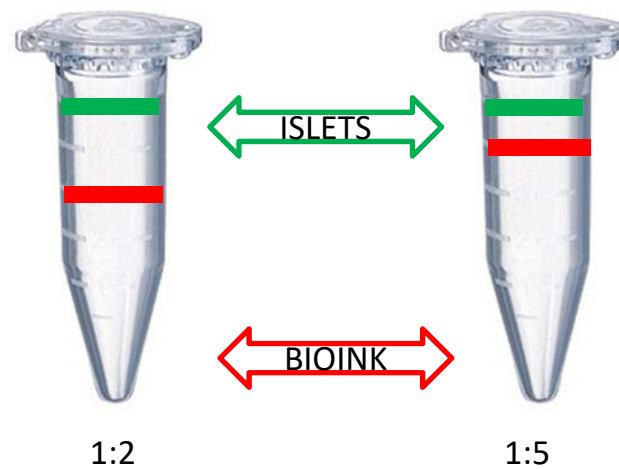
3D bioprinting of a pancreas is feasible and might be solution for extracellular matrix loss during isolation process.

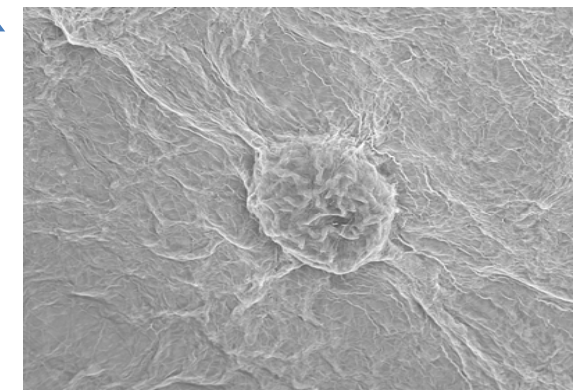
Biodruk z wyspami

Jak zmieszamy wyspy z biotuszem?

Wyspy trzustkowe

Wyspa w wydrukowanym płatku (SEM)

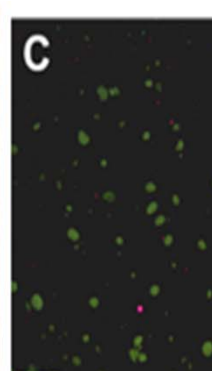
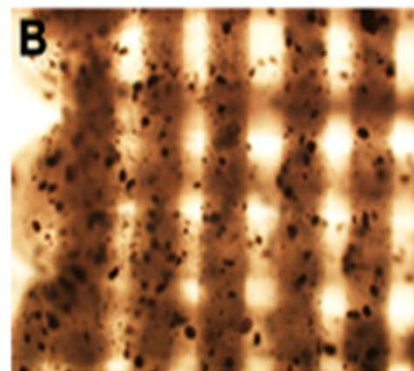
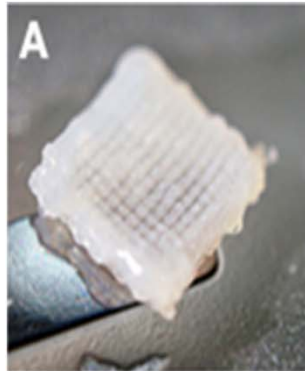
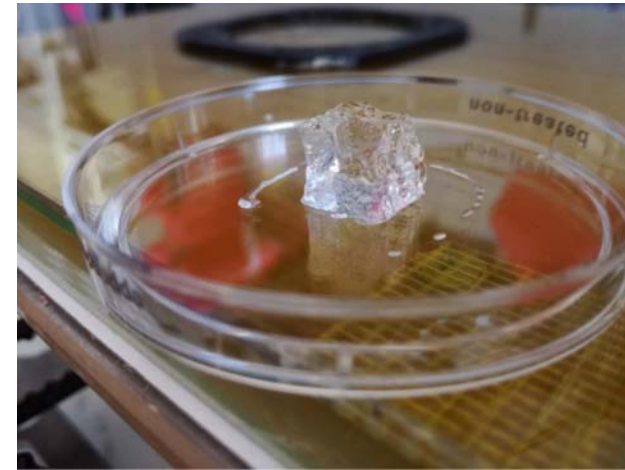
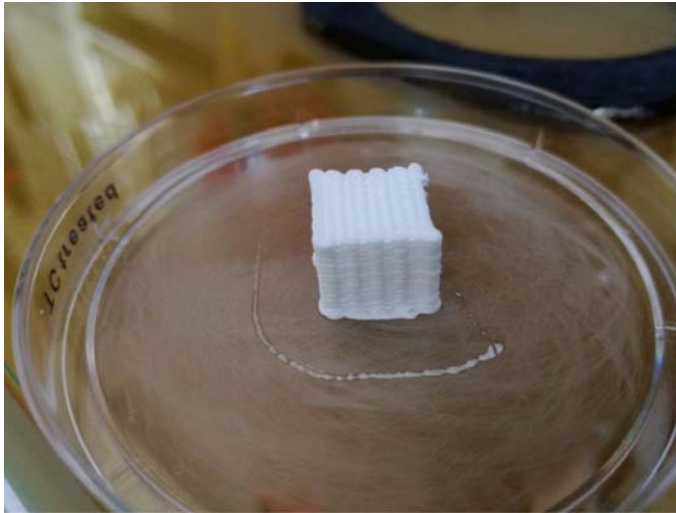
TM3000_3383

H D8.0 x800 100 um

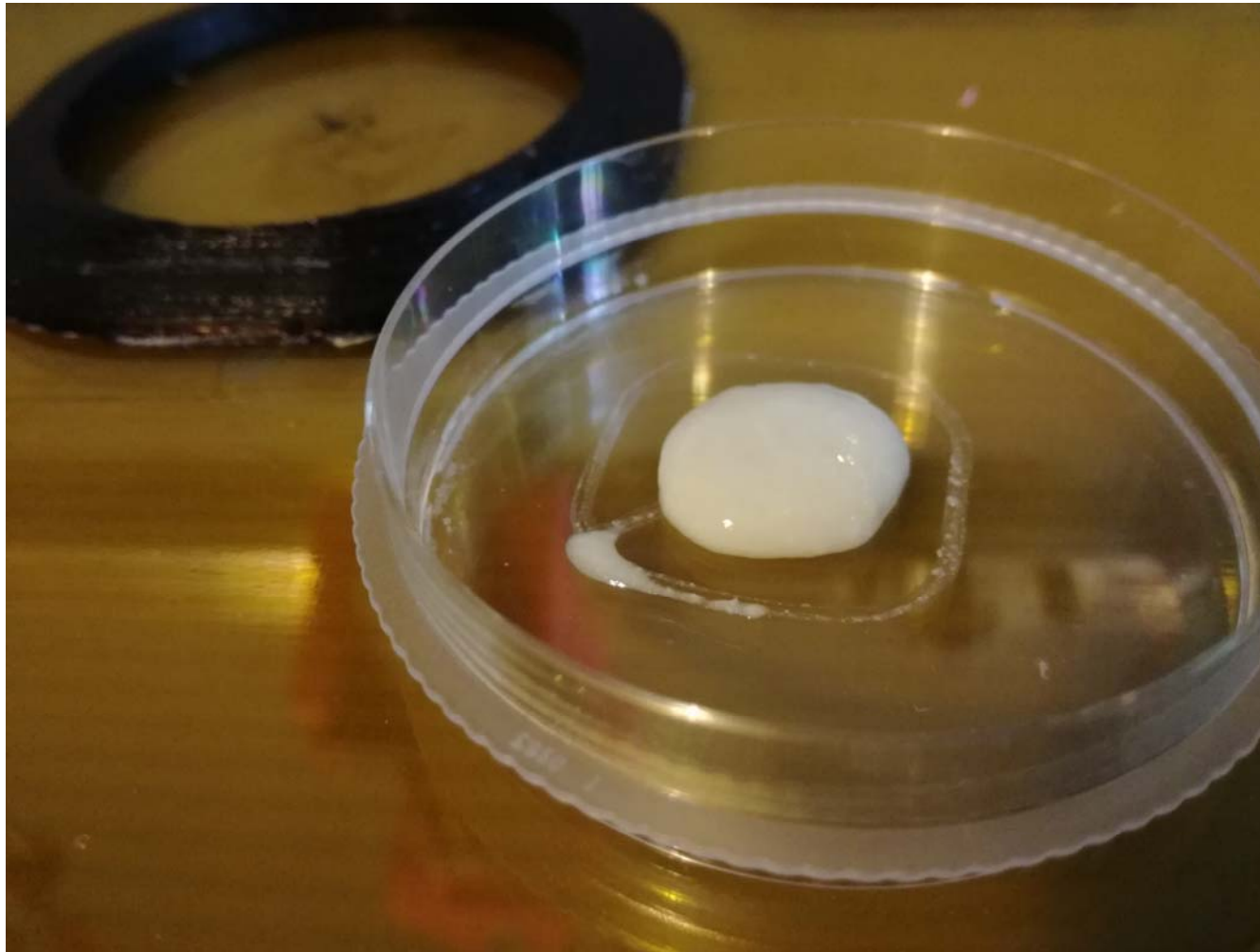
Biotusz

Praca nad odpowiednimi biotuszami

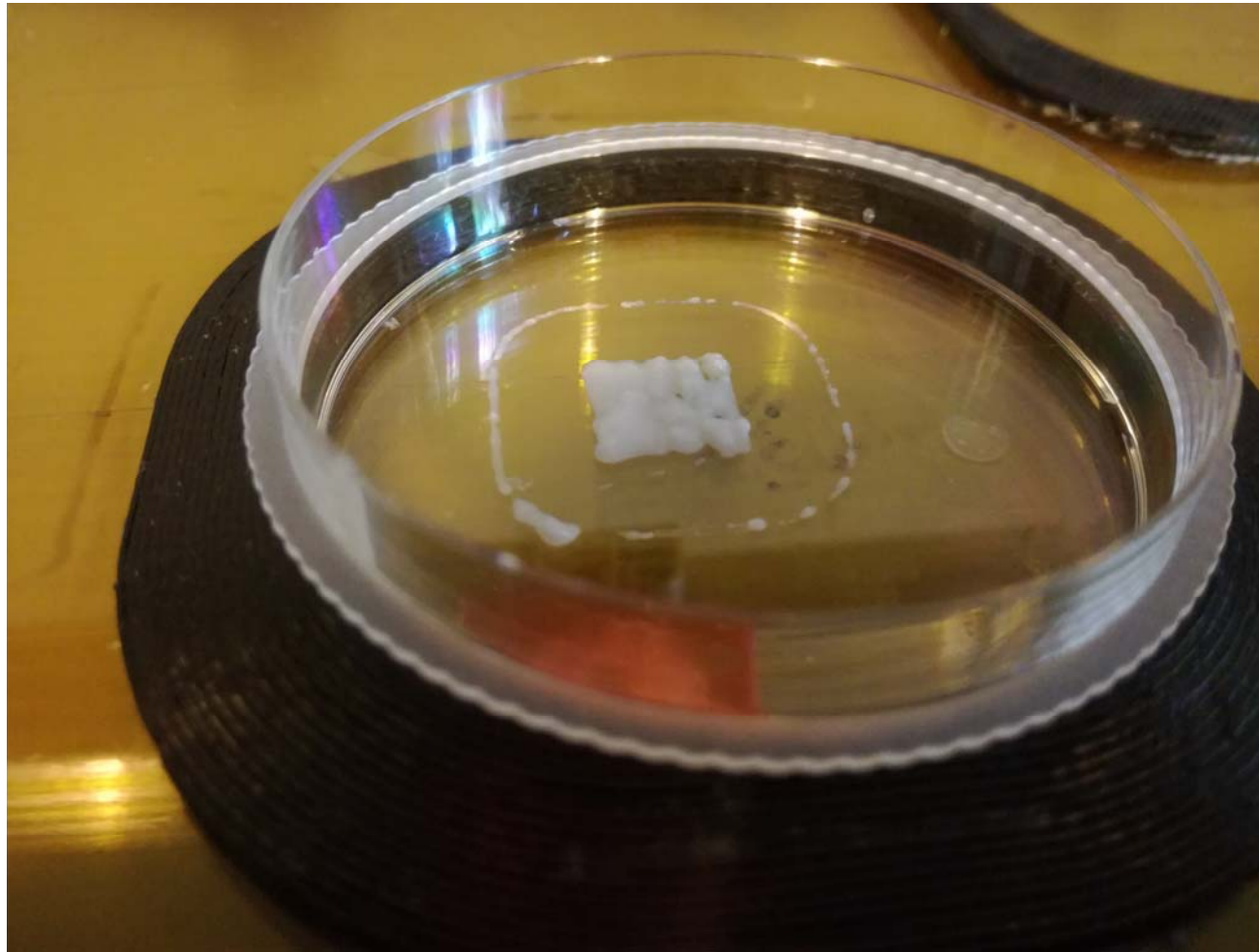

Praca nad odpowiednimi biotuszami

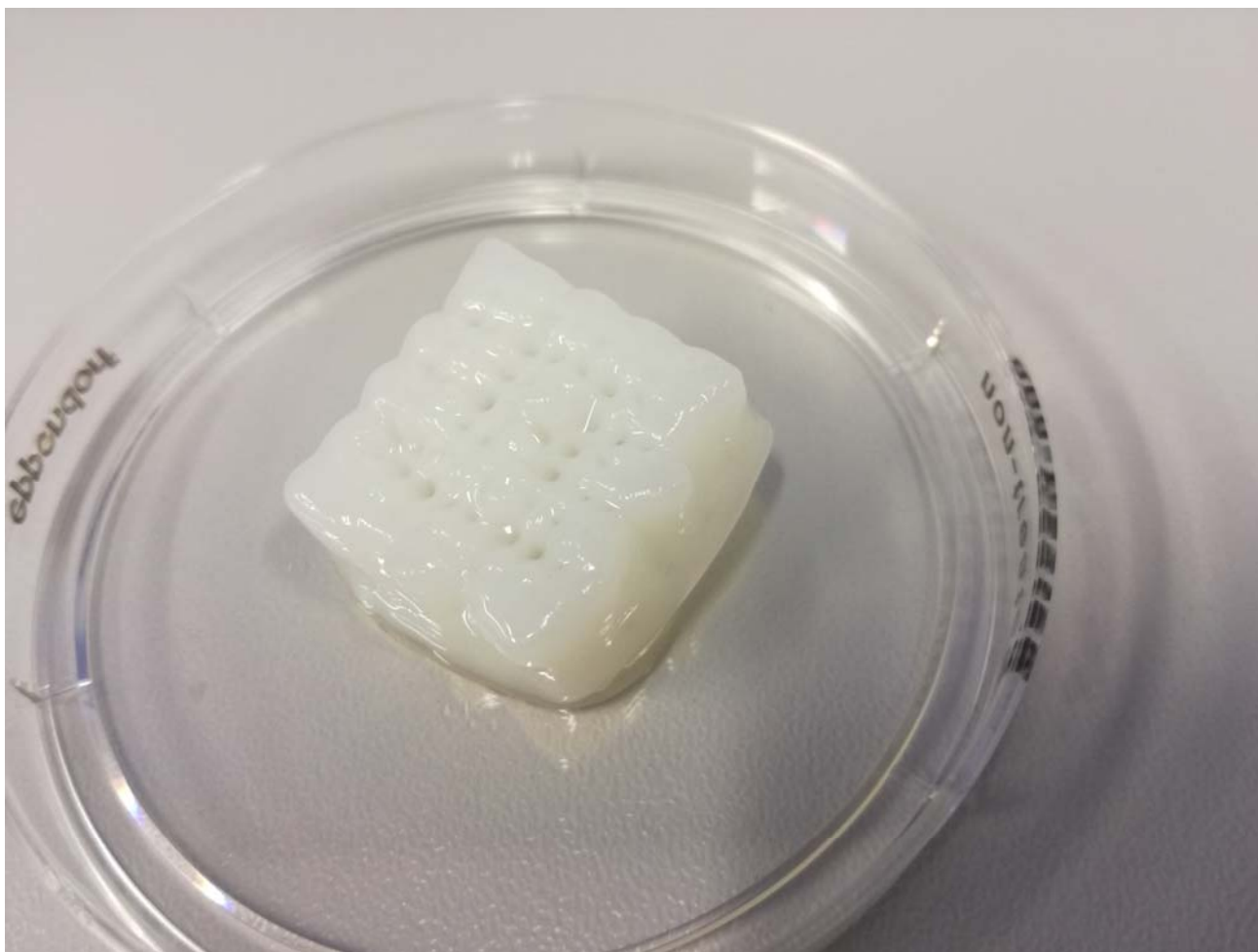

Praca nad odpowiednimi biotuszami

Praca nad odpowiednimi biotuszami

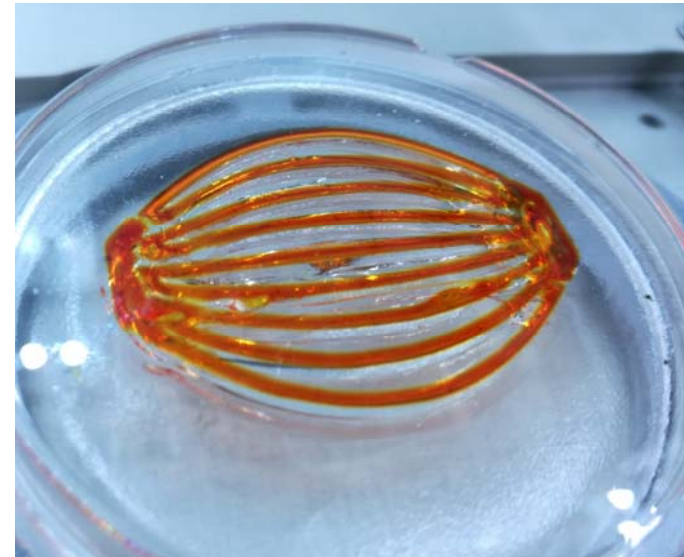

Gel deposition / Fresh printing method – metoda alternatywna, model alternatywny

- **Printing complex 3d hydrogel structures**
- **Extruded and cross-linked within the gelatin slurry support bath (blended gelatine and CaCl)**

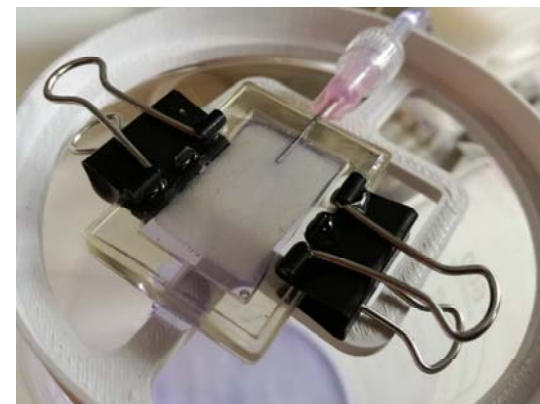
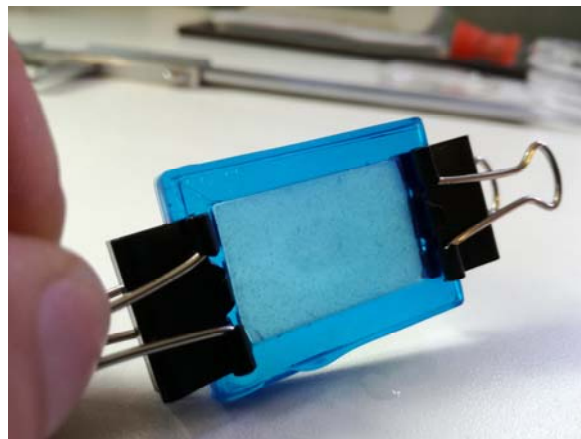
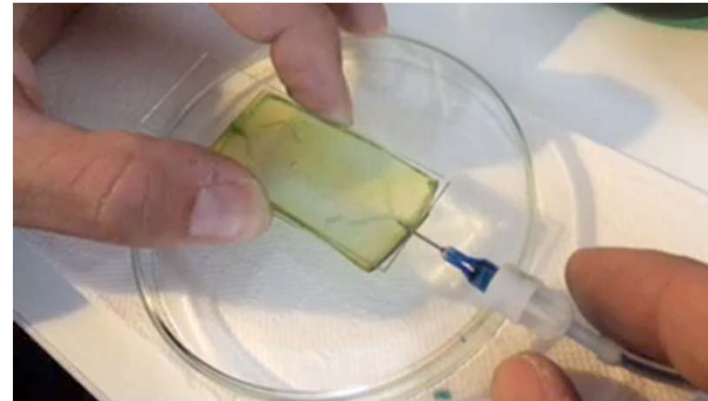

<http://www.irnas.eu/vitaprint/>

FRESH przygotowane w laboratorium FBIRN

Umieszczenie w komorze i próba przepływu oraz druk DLP

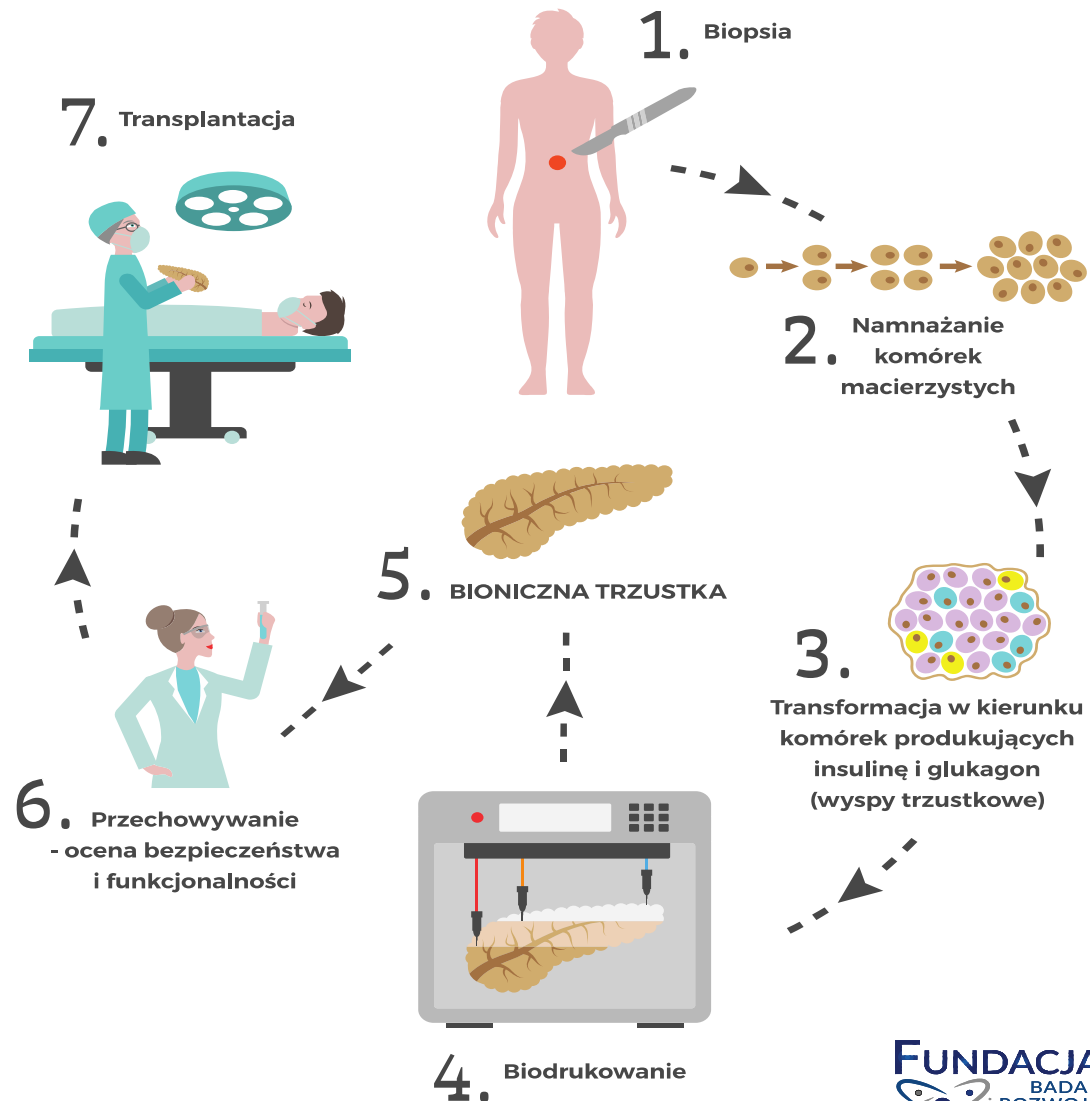

Podsumowanie

Wydaje się, że w najbliższej przyszłości połączenie biodruku 3D wraz z hodowlą narządów pozwoli na rozwój nowych metod leczenia w obszarze medycyny transplantacyjnej, naczyniowej i rekonstrukcyjnej

Bioniczna trzustka

Projekt zakłada biodrukowanie rusztowań 3D wraz z funkcjonalnymi naczyniami i wyspami trzustkowymi a w rezultacie stworzenie w pełni funkcjonalnej bionicznej trzustki, która nadawałaby się do transplantacji.

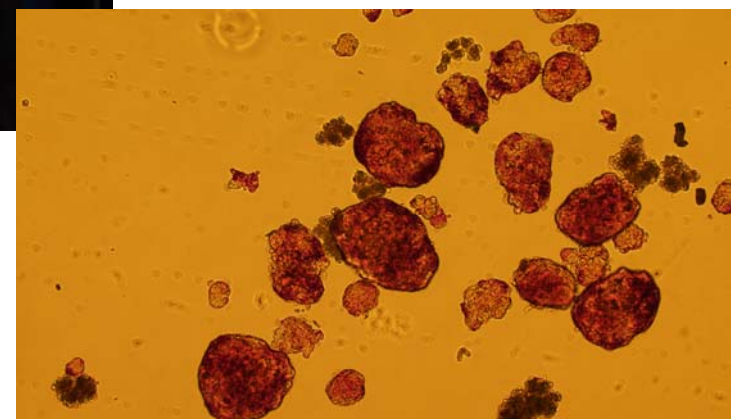
Zespół naukowy Fundacji

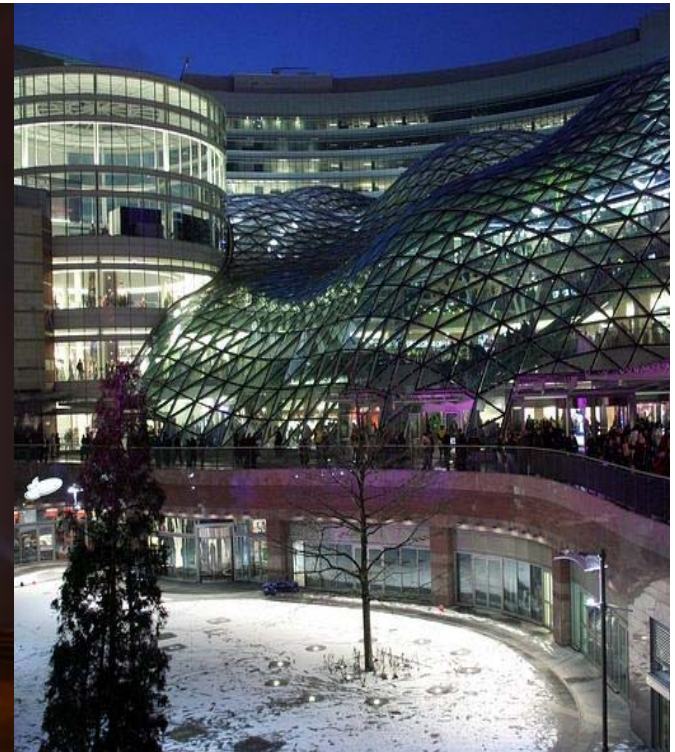
Dr hab.med. Michał Wszota – *lekarz, chirurg*
Dr med. Marta Serwańska -Świątek – *lekarz*
Dr med. Marta Klak – *Kierownik*
Laboratorium – biotechnolog

Mgr inż. Zuzanna Krysiak – *biotechnolog*
Mgr inż. Edyta Majdańska – *chemik*
Mgr. Inż. Ewa Buczek – *chemik*
Mgr. Sabina Urban – *biotechnolog*
Mgr.inż – Tomasz Dobrowolski – *inżynier*
mechatronik
Mgr. Tomasz Kmiotek – *biotechnolog*
Dr Andrzej Berman – *lekarz, chirurg*

www.fundacijabirn.pl

DZIĘKUJĘ
Jutro to dziś....

Sławomir Mrozek

...tyle, że jutro

